Tibetaneren

Et magasin fra HimalPartner • Nr. 3/2021 Årgang 83

En bedre skole-hverdag

HimalPartner
www.himalpartner.no

Kontonummer 3000 15 47107
VIPPS: HIMALPARTNER #15521

HimalPartner

TIBETANEREN NR 3 – 2021

HimalPartner (tidl. Tibetmisjonen), startet 19. november 1938, og bygger på Bibelen og Den evangelisk lutherske bekjennelse. Formål: "Gjennom ord og tjeneste å bringe evangeliet til tibetanere, nepalere og andre folk i Himalayaregionen." Utsendingene er engasjert i administrasjon, helsearbeid, undervisning, jordbruk, kraftutbygging, samt distrikts- og industriutvikling. "Himal" betyr fjell på nepali og sanskritrelaterte språk.

HIMALPARTNER:
Postadresse:
Postboks 6646,
St. Olavs Plass, 0129 Oslo
Besøksadresse:
Linstowsgate 3, 0166 Oslo
Telefon: 22 76 90 10
E-post: post@himalpartner.no
www.himalpartner.no
Organisasjonsnummer: 952555103
Bankgironummer: 3000 15 47107

HimalPartners styre og administrasjon:
Landsstyrets leder: Svein Arne Lindø
Generalsekretær: Tor Kristian Birkeland
Økonomi - og administrasjonsleder:
Ingunn Røse Høybråten;
Line Konstali; Kommunikasjonsleder,
Eli Bolkesjø Williams; Leder for prosjektavdelingen, Silje Gunnlaug Yun Eng, leder for Stiftelsen Hjelp til Selvhjelp (SHS);
Korrekturlest av Terje Holmedahl

Utsendinger
Kina: 2 utsendinger

Tibetaneren:
Ansvarlig redaktør: Line Konstali
Opplag: 2900
Abonnementspris: Gratis
Forsidefoto: Pratiksha Khanal
Grafisk design og trykk: Merkur Grafisk AS

Trykksak 2041 0672

TRYKT I NORGE NO - 123

TREFADDER
Karbonfangst med norsk klimaskog

LEDER
Line Konstali,
Kommunikasjonsleder

Gutt i Norge, jente i Nepal

Når jeg ser din himmel, et verk av dine fingre, månen og stjernene som du har satt der, hva er da et menneske – at du husker på det, et menneskebarn – at du tar deg av det? Salmene 8:4-6

Tall kan av og til skape avstand. Antall givere. Antall abonnenter på Tibetaneren. Antall jenter på skole i Nepal. Antall medlemmer i Den Norske Kirke. Antall stemmeberettigede. Antall med dysleksi. Antall flyktninger på vei fra Afghanistan til Norge.

Vi teller mennesker hele tiden. Vi teller også antall selvmord. Hva er da et menneske?

I selvmordsstatistikken skjuler det seg unike mennesker. Alle er skapt i Guds bilde. De hadde sine grunner til å gjøre det de gjorde. Dessverre får vi aldri anledning til å spørre dem. Vi klarte ikke redde dem før det var for sent.

På verdensbasis har vi telt at aboriginene bosatt i Kimberley-regionen i Australia topper selvmordsstatistikken totalt. I Norge har vi telt at for hver jente som tar selvmord, er det 2-3 gutter som også gjør det. Gutter og unge menn er altså i flertall. I Nepal har vi telt det motsatte. Der er det jenter og unge kvinner som topper statistikken.

Felles for alle tallene er at vi står maktesløse på sidelinjen og lurer på hva vi skal gjøre. For tallene har holdt seg ganske stabile siden 70-tallet. Vi kan fortsette som før – å telle, registrere og oppdatere for så å telle igjen. Eller vi kan gå bak hvert enkelt tall og til mennesket. Hva er grunnen til at det gikk så fryktelig galt? Vi burde bli litt mer nysgjerrige på dette spørsmålet.

Heldigvis finnes det hederlige unntak. Noen mislykkes i selvmordsforsøket. I Norge har vi telt at antallet ligger mellom 4000-6000 i året. En forskningsrapport fra 2018 slår fast at overlevende etter selvmordsforsøk kjenner på en stor skam. De har ikke fått muligheten til å snakke om det i ettertid. Snakker vi ikke med de som overlever, vil vi heller ikke få svarene. Er vi redde for svarene? Har vi telt hvor redde vi er?

Artisten Tix beskriver øyeblikket da han vurderte å ta sitt liv i låta «Jeg vil ikke leve»:

Så hva gjør vi nå? Ligger her nede
Jeg vil ikke leve, men jeg vil ikke dø

Hvilke løsninger vi ender opp med i Norge og Nepal kan være ulike. Løsningene må basere seg på faktiske forhold som tilgang til kvalifisert helsepersonell, samt et lands sosiokulturelle og økonomiske forhold. Våre partnere Koshish og United Mission to Nepal forsøker i alle fall å gå til mennesket for å forstå. Det synes jeg er fint å kunne være med og støtte.

Kjære leser

Med tålmodighet

TOR KRISTIAN BIRKELAND

Noen ganger går det trått. Det man skal få gjort, går av en eller annen grunn veldig sent. Det kan være at man havner i trafikkork på grunn av en ulykke, eller køen til kassa i butikken står stille fordi det er tomt for vekslepenger. Da nytter det ikke å bli frustrert og sint og utålmodig. Man er nødt til å akseptere at disse tingene er en del av livet, og eventuelt gjøre det man kan for å unngå negative konsekvenser en annen gang.

Vår partnerorganisasjon United Mission to Nepal (UMN) står nå i en byråkratisk stampe som tilsynelatende ikke tar slutt. Organisasjonen har nettopp vært igjennom en svært langtrukken prosess for å få fornyet sin femårige tillatelse til å drive sin virksomhet. Parallelt har myndighetene strammet inn praksisen rundt utstedelse av visum til utlendinger som jobber i hjelpeorganisasjoner. Dette har ført til at UMN har måttet bruke mye tid og energi på å skaffe tillatelser til utlendingene som jobber der. Både UMN og vi i HimalPartner må nå finne nye løsninger for utsendingene våre.

Nå har UMN støtt på nye byråkratiske hindre. I forbindelse med at Nepal har gått over til en føderal statsform, har lokale myndigheter fått mer makt enn tidligere. For UMNs del innebærer det flere søknader om tillatelse til å gjennomføre prosjektene sine. Tidligere holdt det med én søknad for alle de 60-70 prosjektene rundt omkring i landet. Nå må UMN søke tillatelse fra myndighetene i hver provins.

I tillegg har det nye regjeringsskiftet ført til forsinkelser fordi statsministeren er nødt til å fordele ministerpostene på alle partiene i den nye koalisjonen. Mang en drakamp utkjempes nå mellom de forskjellige kandidatene og de forskjellige partiene. Alt er med andre ord ved det sedvanlige i regjeringskontorene, og konsekvensen for UMN er at ministeren som må godkjenne flere av prosjektene enda ikke har blitt utnevnt. Mer venting…

Lederne i UMN beholder imidlertid roen. De har vært igjennom dette før, og er ikke bekymret for at de ikke skal få tillatelsene som trengs. Forskjellen fra tidligere er bare at det går enda saktere nå. Vil det hjelpe å bli frustrert og sint? Neppe.

Tor Kristian Birkeland på prosjektbesøk i Kapilvatsu, Nepal 2017. United Mission to Nepals Freds - og forsoningsprosjekt.

INNHOLD

MENTAL HELSE
4 En bedre skolehverdag
5 Nå forstår jeg elevene bedre
7 Faste foreldremøter og mer lek i undervisningen
8 Et levende mirakel

NÆRING
10 Kvinnebedrifter i Nepal - utfordringer og muligheter

KRISTNE I NEPAL
12 Kristne minoritetar blir stigmatiserte på sosiale medium

TRO KAN FLYTTE FJELL
14 Mirjam Bergh – En tålmodig sjel
16 Vil være der for nepalere i utlandet

ARRANGEMENTER OG BØNNEEMNER
17

PANORAMA
18 Ny ettåring i HimalPartner
Solgte syltetøy og ga pengene til mødre og barn i Nepal
Nepali-kirkens treff i Langesund lørdag 7. august

SISTE SIDE
Namastè reiseblogg

En bedre skolehverdag

Flere skoler i Dhading-distriktet har blitt et bedre sted for barn å være. Sammen med vår partner Education Horizon Nepal (EHN) har vi fått være med og utvikle skoler til å bli mer barnevennlige. Dette har blitt gjort både ved å gi lærere et kompetanseløft og ved å gjøre skolene mer pedagogiske og ta utgangspunkt i barnas situasjon. Lærerne Ishwori og Binda merker betydelig forskjell etter at hjelpen kom.

TEKST OG FOTO: PRATIKSHA KHANAL | OVERSATT TIL NORSK VED LINE KONSTALI

Nå forstår jeg elevene bedre

Utenfor Khadgadevedi Primary School, som ligger på en høyde i Jwalamukhi Dhading, finner du et kjempestort tre omringet av en «chautari». Chautari er det nepalske ordet for et hvilested. Ofte bygges denne type hvilesteder rundt et tre. Da kan treet både gi skygge for den sterke solen og milde sommerbriser kan rasle i bladene og oppleves avkjølende.

Barna kommer til dette stedet både for å leke sammen og for å snakke. Også andre som går forbi hvilestedet, tar seg en pause. Tilholdsstedet er både velkjent og et sted der de fleste finner hvile.

Khadgadevi Primary School har klasser opp til 5. klasse. Skolen drives av Early Childhood Development centre (ECD). I en klasse på 15 elever kan det være et

> *- Kurset hjalp meg til å forstå elevene bedre.*
>
> SITAT ISHWORI

aldersspenn på 4-5 år. I dag starter alle elevene klokken ti. Barna ankommer skolen og er spente på en ny skoledag. Ishwori Bhandari, læreren, ønsker alle velkommen inn i klasserommet med et stort smil. Deretter spør hun om skoene er plassert pent i hyllene utenfor klasserommet. To av elevene får i oppdrag å sjekke om dette er bra nok. Deretter samles alle elevene i en sirkel, og Ishwori gir alle en sprut med anti-bac på hendene. De som ikke har munnbind på seg, får det. Barna viser henne at de er rene under neglene og på tennene.

Stor tro på praktisk undervisning av lærere

Education Horizon Nepal (EHN) har arbeidet i åtte år i Dhading-distriktet. Organisasjonen jobber med skoler i distriktet og bidrar til å gi skolene et løft. Ishwori deltok på kurs i hvordan undervise på en barnevennlig måte for 5 år siden.

Ishwori har stor tro på undervisning basert på det praktiske. Hun gjorde store forandringer i undervisningsmetodene sine etter å ha deltatt på kurset. Før underviste hun veldig repetitivt. Hun var mer opptatt av pugging enn forståelse. Nå prøver hun å se den enkelte og gi dem rom til å tenke selv. Det har gitt resultater.

- Kurset hjalp meg til å forstå elevene bedre, sier hun.

Faste foreldremøter og mer lek i undervisningen

Binda Bhatta Andhikara har alltid drømt om å bli lærer. For fem år siden startet hun som lærer på Shree Bhuwaneshwori Secondary School i Dhading, Nepal. Som nyutdannet sto hun klar til å omfavne rollen.

Da hun startet, fikk hun derimot en vond følelse av det hun kunne tilby barna. Det var ikke noe teppe i klasserommet og barna satt rett på kalde betonggulv. Klasserommet var både mørkt og dårlig organisert. Hun ønsket å flytte klassen til et nybygg som skolen nylig hadde bygget.

Et hyggeligere klasserom og mer tilpasset undervisning

Hennes nye klasserom er både lyst, rent og har en enkel innredning. Det er også en hyggelig sittegruppe i hjørnet, der smågrupper eller hele klassen kan samles.

For to år siden deltok Binda på kurs i å undervise barnevennlig.

- Jeg brukte mer tradisjonelle måter å undervise på før kurset. Jeg ba elevene gjenta etter meg helt til de husket det de skulle lære. Ofte var jeg frustrert som lærer.

Binda lærte at hun måtte forstå alle elevene sine og tilpasse undervisningen etter den enkeltes behov.

I tillegg til kursing har Binda fått en rekke pedagogiske hjelpemidler fra EHN. Hun ba også rektor om penger til å male veggene i klasserommet med barnevennlige farger. Da kom hun på idèen om å male nepalske og engelske bokstaver på veggen.

- Etter kurset lærte jeg verdien av lek og læring. Barna synes det er gøyere på denne måten og de lærer raskere når de trives.

Dagen starter alltid med at barna samles i ring. Der synger de, leker og spiller spill.

Samarbeider mer med foreldrene

Noe som også har endret seg etter kurset, er at Binda har faste foreldremøter. Dette forekom ikke før kurset.

- Nå snakker jeg med foreldrene jevnlig. Tidligere visste jeg omtrent ikke hvem foreldrene var. Samarbeidet mellom skole og hjem er enormt viktig for at barnet skal trives og få best mulig læringsutbytte på skolen, sier hun engasjert.

Et levende mirakel

OPPRINNELIG ENGELSK TEKST, SKREVET AV PRATIKSHA KHANAL
OVERSATT AV LINE KONSTALI

Da Anju var liten, fikk ingen kontakt med henne. Hun responderte ikke på de voksnes kjærtegn. I dag er hun 22 år og en ressurs for resten av familien. Moren, Sharmila, takker de som hjalp henne.

18 og mor for første gang

Sharmila fikk ingen enkel start på sitt liv som mor. Det som i utgangspunktet kan være utfordrende for alle, ble en ekstra stor bør for Sharmila. Lille Anju ble født med en rekke funksjonsnedsettelser. Som liten lå hun bare i sengen og stirret i taket. Hun responderte verken på kjærtegn eller prat. Sharmila var helt knust da dette virkelig gikk opp for henne.

Hun forsøkte gang på gang å ta datteren ut i dagslyset, men da skrek hun. Kun det mørke rommet roet henne ned. Den unge moren var helt rådvill.

Ut av mørket

Anju hadde ikke engang fylt ett år da hun fikk plass på dagsenteret ABBS i Kathmandu. Tulsa Sharma har i over 25 år drevet dagsenteret. Hundrevis av barn og ungdom med funksjonsnedsettelser har fått god hjelp på senteret.

I Nepal er det å få barn med denne type utfordringer forbundet med dårlig karma. I noen tilfeller opplever foreldrene å bli ekskludert fra lokalsamfunn og nærmeste familie. Barna blir ofte stuet bort i mørke rom. Der kan de tilbringe et helt liv.

Tulsa og de andre ansatte på ABBS hjelper de fortvilte familiene som kommer dit. Foreldrene får veiledning og støtte. De er vant til å bli møtt med fordømmelse og til tider forakt, så dette gir mange sterke opplevelser av noe kjærkomment og etterlengtet. Barna får også stimulans i form av aktiviteter som gir dem mulighet til å utvikle seg på sine premisser.

Da Anju kom til ABBS så Sharmila dette først og fremst som en avlastning. Hun gikk tilbake til jobben og kunne begynne å tjene penger igjen. At Anju skulle ha få noe særlig nytte av tiden på ABBS reflekterte hun ikke så mye over. Hun hadde på den tiden ingen tro på at datteren kom til å få det bedre. Der tok hun heldigvis feil.

På vei mot et bedre liv

Lille Anju fikk daglig stell og trening fra første stund. Sharmila lærte også en del om at Anju trengte et næringsrikt kosthold, med god balanse mellom fullkornsmel, grønnsaker og proteiner. I tillegg fikk hun råd om hvordan hun som mor kunne stille opp for datteren sin. Det var fortsatt vanskelig å være mamma til et barn med spesielle utfordringer, men veiledningen hun fikk gjorde det enklere. For første gang så hun lysere på fremtiden.

- Tulsa oppmuntret meg og støttet meg. Det betydde mye, sier hun.

At Anju har vært en integrert del av ABBS fra hun var 10 måneder gammel og fram til nå, har ført til at hun i dag har blitt den beste utgaven av seg selv.

En ressurs for familien

Anju har fortsatt sine utfordringer. Funksjonsnedsettelsene hun er født med har ikke forsvunnet. Likevel har hun i dag blitt en lykkelig 22 år gammel kvinne som smiler fra øre til øre. Under hele oppveksten har hun blitt fulgt opp av Tulsa og Keshu. Deres tålmodighet og kjærlighet til Anju er tydelig. I årene som har gått har Anju og moren fått trening, støtte og ulike former for terapi. Alt dette har bidratt til et bedre liv for Anju.

Sharmila, som i utgangspunktet tenkte det ikke var noe håp for datteren, er lettet over at Anju i dag kan anses som en ressurs for familien. Hun hjelper til med både små og store arbeidsoppgaver. Hun steller og passer på hønene som familien eier. Hunden er også høyt elsket av Anju. Hun passer godt på den.

Kontakt med venner på sosiale medier

For noen måneder siden spurte Anju sin mor om å få en mobiltelefon. Sharmila kjøpte først en billig mobil med tanke på at datteren skulle lære seg å bruke den først. Det tok derimot ikke lang tid før Anju klarte å bruke den. Hun overrasket moren med at hun gjorde alt riktig fra starten. Mobilen har ført til at hun har mer kontakt med vennene sine som er spredt utover hele verden. Ved hjelp av sosiale medier er hun aktiv og til stede i folks liv.

Velger takknemlighet

Anju og hennes familie kunne egentlig hatt gode grunner til å klage. Likevel velger de å se lyst på livet. De er takknemlige for det de har. Anju dyrker flere interesser, blant annet strikking. Det er lite som tyder på at den smilende, unge damen en gang var en taus og mutt liten jente som ikke responderte på omgivelsene.

Kvinnebedrifter i Nepal - utfordringer og muligheter

Kvinnelig entreprenørskap er et av de viktigste tiltakene for økonomisk likeverd i Nepal. Pandemien har ført til en del nedleggelser og begrensninger. Kvinners situasjon har forverret seg. Likevel ser man også tendenser til at det åpner seg nye dører.

TEKST: SRISHTI CHAUDHARY I SESI (PARTNER SOM ARBEIDER FOR JOBBSKAPING I NEPAL)
OVERSETTELSE TIL NORSK: LINE KONSTALI

Innovative og samfunnsbevisste

I følge Nepals statistiske sentralbyrå (CBS) er omtrent 9,8 prosent av Nepals bedrifter eid av kvinner. Det kan være vanskelig å være kvinne og samtidig ønske seg en annen karriere enn å være husmor. Det er ikke noe som direkte hindrer kvinner i å gi opp husmorarbeidet, men indirekte forventes det at de skal være gode på husarbeid, barnepass og gjøre en innsats i naturalhusholdningen.

Når en kvinne i Nepal starter egen bedrift, opplever hun i større grad å kunne bidra med å forsørge familien. Det gir også familien en større økonomisk stabilitet når begge foreldre er i jobb. For kvinners rettigheter er det økonomiske aspektet udiskutabelt. Ved å utdanne og gi kvinner arbeidsmuligheter vil vi kunne se damfunnsendringer som sprer seg til kommende generasjoner.

Ofte er det nettopp dette som driver kvinnene: et sterkt ønske om å ikke bare bidra til egen familie, men også til lokalmiljøet. Kvinnelige gründere opplever ofte å bli sett på som en ressurs i samfunnet, og noen påpeker også at de har fått hevet sin status.

Økende deltagelse

I flere år har tendensen vært økende antall kvinner som arbeider utenom hjemmet. Organisasjoner som UNDP, Verdensbanken og Biruwa Advisors har etablert nettverksgrupper der kvinner kan utveksle erfaring. De kan også få profesjonell veiledning i tilknytning til det å kunne utvikle sine forretningsferdigheter. De møter på ulike typer utfordringer og har varierende muligheter til å nå sine mål.

Pandemien har satt kjepper i hjulene

Kvinner som etablerer bedrifter i Nepal kan støte på en rekke utfordringer. Problematikken har økt under Covid-19-pandemien. I følge Women entrepreneurs Association of Nepal (FWEAN) har pandemien ført mange kvinner inn i økonomiske vanskeligheter. Kvinner har hatt problemer med å betale lønn til sine ansatte og leie for lokaler og lagerplass. Restriksjonene har også ført til at markedsplasser, der man kan selge produktene man produserer, stenges ned i coronarammede områder.

Utfordringer

Også før pandemien kunne det for kvinner by på større utfordringer å drive bedrift enn for menn. Disse problemene har ikke forsvunnet i løpet av det siste året. Investorer kvier seg ofte for å investere i kvinnelige bedrifter, da de preges av en konservativ tankegang om at kvinner ikke kan lede et firma til suksess. Kvinner opplever også i større grad enn menn å få avslag på lån i bankene. Noen kvinner kan også ha et begrenset nettverk, da forretningsnettverk ofte domineres av menn.

Siden det ikke er vanlig med barnehage eller annen type barnepass kan flere kvinner ha problemer med å kombinere familie og arbeidsliv. Noen lar foreldre og svigerforeldre passe barna mens de arbeider, men ikke alle har denne muligheten. Da blir jobb og familie vanskelig å kombinere.

Muligheter

Til tross for alle problemene som har oppstått under pandemien, ser man også tendenser til at pandemien har sluppet til andre typer forretningsidèer, som paradoksalt nok øker muligheten for suksess. Noen kvinnelige entreprenører har respondert spesifikt på Covid 19 ved å produsere smittevernutstyr som masker, sanitetsprodukter og beskyttelsesutstyr for helsepersonell. I tillegg kommer også andre typer helserelaterte produkter.

Noen har også blitt flinke til å promotere produktene sine i sosiale medier, og selge dem over gode løsninger for nettbutikk. En ser også at kjønnsgapet har blitt mindre og at kvinnene mottar flere positive tilbakemeldinger enn tidligere. Pandemien har også åpent muligheten for kvinnelige entreprenører som ønsker å satse som designere, interiørarkitekter, såpeprodusenter, coaching og kursing. Noen har også opprettet egne firmaer som tilbyr barnepass.

De mange mulighetene som har åpnet seg vil muligens føre med seg positive endringer i et langsiktig løp.

«Build your business success around something that you love-something that is inherently and endlessly interesting to you.»

(MARTHA STEWART)

Kristne minoritetar blir stigmatiserte på sosiale medium

I India og Nepal blir falsk informasjon brukt på sosiale medium for å ytterlegare stigmatisera kristne og andre minoritetar, hevdar ny rapport der regjeringane i landa får kritikk.

AV: EVANGELICAL FOCUS/KPK

FNs menneskerettsråd har nyleg mottatt ein rapport frå World Evangelical Alliance (WEA) som fordømmer spreiing av falsk informasjon om kristne i India og Nepal.

I ein sterkt formulert rapport seier WEA-representantane til FNs menneskerettsråd at den hinduistiske nasjonalistiske regjeringa i India har «konsolidert eit miljø av hat og intoleranse overfor religiøse minoritetar».

Rapporten vart levert i samband med «Interaktiv dialog med spesialrapportøren for å fremma og verna retten til meinings- og ytringsfridom» under den 47. sesjonen i Menneskerettsrådet som føregår no (21. juni - 15. juli, 2021).

Her adresserer det evangeliske organet, som representerer 600 millionar evangeliske kristne over heile verda, den «ideologiske og identitetsbaserte desinformasjonen som promoterast av hindunasjonalistiske grupper i India og Nepal», med sikte på å skada «religiøse minoritetsgrupper, særleg lokale kristne».

Meiner den indiske regjeringa medverkar til falske nyheiter

WEA omtaler «dusinvis av hendingar» i India der falske nyheiter vart spreidde for å marginalisera religiøse minoritetar, inkludert «styrkte rykte om at muslimar» med vilje «smitta hinduar med Covid-19-viruset gjennom ulik åtferd».

Innsats frå kristne organisasjonar, som i nokre tilfelle har gitt mat til 80 000 menneske, vart òg baktalt av hindutva-aktivister som sa at konverteringar vart gjort gjennom bøner. Desse påstandane vart tilbakeviste av dei involverte kristne organisasjonane.

Men «i staden for aktivt å kjempa mot desinformasjon, har den indiske regjeringa, leia av det hindunasjonalistiske Bharatiya Janata-partiet, styrka miljøet av hat og intoleranse overfor religiøse minoritetar», skriv WEA.

Organiserte hatkampanjar

Berre i 2020 og 2021 har «menneskerettsgrupper og religionsfridomsvaktar dokumentert opptrapping av vald, hatytringar og desinformasjon», heiter det i WEA-rapporten. «Av 327 valdshendingar mot kristne minoritetar dokumentert i 2020 av Evangelical Fellowship of India, involverte minst ni organiserte hatkampanjar».

I denne samanhengen har «desinformasjon, kombinert med medverknaden til indiske styresmakter, ein skadeleg verknad på retten til ytringsfridom for religiøse minoritetsgrupper i India», ifølgje rapporten.

Kampanjar mot kristne i Nepal

Òg i Nepal blir kristne stadig meir trakassert. Spesielt sidan 2017, då ei ny straffelov vart godkjent, som «legitimerer trakasseringa til politiet og rettsvesenet av pastorar og kristne», heiter det i WEA-rapporten.

«Nepals regjering verkar uvillig til å gripa inn mot spreiing av feilinformasjon via digital teknologi, som ytterlegare stigmatiserer den kristne minoriteten, og truar dei kristne si evne til fritt og trygt å seia frå».

Det blir vist til eit nyleg døme der eit forfalska dokument om to kristne nepalske organisasjonar presenterte dei som søkande etter «etniske splittingar for å få konvertittar». Den forfalska teksten vart delt på Twitter av ein journalist og seinare av tidlegare visestatsminister i landet som òg var tidlegare hindunasjonalist.

Etter at dei falske nyheitene vart avkrefta av ein respektert faktasjekkorganisasjon, endra ikkje noko seg: «Regjeringa tok ikkje noko initiativ mot feilinformasjon, og dei rakk heller ikkje ei hand ut til dei rørte kristne organisasjonane for å søka avklaring», fordømmer WEA.

Ber regjeringane ta affære

Rapporten sendt til menneskerettsrådet konkluderer med at «i India og i Nepal har responsen til regjeringa på desinformasjon vore passivitet, tilsidesetjing og til og med medverknad».

WEA ber «regjeringane i Nepal og India om å ta aktive skritt for å ta tak i desinformasjon som er retta mot religiøse minoritetsgrupper. Regjeringar har ansvaret for å gjera muleg og sikra ein kontekst som er gunstig for religiøse minoritetar å føla seg oppmuntra til å snakka og uttrykka seg utan frykt.».

KPK

Denne saka er skrive av Evangelical Focus og omsett av KPK gjennom ein stoffutvekslingsavtale.

En tålmodig sjel

Som sykepleier reiste hun for første gang til Nepal i 1978. Da startet et livslangt kall som aldri slapp taket. Siden har hun utgitt bøker og bidratt til starten av sjelesorgsenteret Bethesda i turistmetropolen Pokhara. En skulle tro hun hadde dårlig tid, den lille damen som har fått til så mye, men det er tålmodigheten og troen på Gud som preger møtet med Mirjam mest.

TEKST OG FOTO: LINE KONSTALI

Kirkens barndom i Nepal

-Jeg reiste ut i den spede begynnelse for misjon i Nepal, sier Mirjam, med stjerner i øynene. - Det var kirkens barndom i Nepal.

Mirjam Bergh var på den tiden 32 år og utsendt fra den svenske misjonsorganisasjonen Örebromisjonen (i dag: Evangeliska Frikyrkan). Med sin oppvekst i Småland var hun vant til det tradisjonsrike svenske småbyliv. I dette naturskjønne området ble den ikke så ukjente forfatteren Astrid Lindgren inspirert til å gjøre sitt barndoms paradis kjent for en hel verden. Det er mye som kan minne om Pippi Langstrømpe i den spede kvinnen som nå sitter foran meg. Hun har virkelig fått utrolige ting til å skje i Nepal. Eller som hun selv uttrykker det: - Jeg er takknemlig for at jeg fikk være med. Gud la forholdene til rette for meg.

Jeg får servert nybakt sjokoladekake, krem og blåbær plukket i skogen like ved Mirjams hjem i et idyllisk boligområde i Holmestrand med vakre rosehager på rad og rekke. En kort togreise fra Drammen stasjon har brakt meg til dette vakre stedet langs kysten.

- Jeg flyttet hit for å være nærmere venner i Våle, fortsetter hun. Våle ligger kun en kort kjøretur fra Holmestrand.

Fra første møte i Pokhara 2009.

De første årene

De tre første årene Mirjam var bosatt i Nepal, arbeidet hun i hovedstaden Katmandu. Den gang arbeidet hun med landsbyutvikling. Siden reiste hun til Tansen for å jobbe med landsbyutviklingsprosjektet der, som Ingeborg Skjervheim var med å starte. I hele åtte år, i to perioder, arbeidet hun med integrert landsbyutvikling i Tansen. De første årene arbeidet hun tett sammen med Ingeborg Skjervheim.

Ingeborg arbeidet som jordmor i forbindelse med sykehuset i Tansen, og både da og i ettertiden har hun blitt omtalt som «Nepals moder Theresa.» Jordmora fra Ål ble i sin tid utsendt fra Tibetmisjonen (nå HimalPartner) og jobbet utrettelig for mødrehelse og barns utvikling i området Tansen alle årene hun var der.

For Mirjam ble kjennskapet til Ingeborg svært verdifullt. Det samme skulle årene i Tansen være.

- Jeg ble kjent med den lokale kirken som vanlig medlem i menigheten. Jeg hjalp til som frivillig på lik linje med alle andre. Da bidro jeg med bibelundervisning og sjelesorg for nyomvendte kristne sammen med og under det nepalske lederskapet.

Hun skjønte da at både hun og det nepalske lederskapet trengte å lære mer. Skjæringspunktet mellom hinduisme og kristen tro var vanskelig å forholde seg til. Å forholde seg til en kristen forståelseshorisont kunne for enkelte by på store utfordringer. Hele samfunnsstrukturen i Nepal er i utgangspunktet basert på hinduismen. Mirjam oppdaget da at hun trengte mer kunnskap om sin egen tro og bestemte seg for å studere teologi.

Utdannet seg til sjelesørger

Slik gikk det altså til at Mirjam reiste tilbake til Sverige og tok sin Mastergrad i teologi. På sikt var planen å vende tilbake til Nepal og se hva Gud ville legge til rette for videre. Men hun visste at tiden ikke var inne for det enda. Før hun reiste tilbake, ville hun ha litt mer erfaring innenfor sjelesorg og diakoni. Da dukket det et spennende jobbtilbud opp i Norge, nærmere bestemt på Diakonhjemmets Internasjonale Senter. I seks år arbeidet hun som fagkonsulent der.

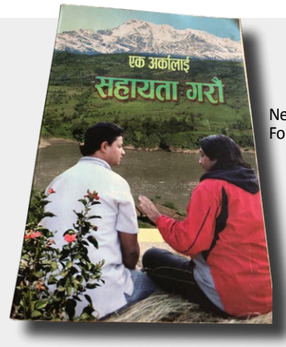

Nepals første bok om kristen sjelesorg. Forfatter Mirjam Bergh.

-Først trengte de noen med Nepal-kompetanse til å arbeide med forskningsmateriale fra nettopp Nepal, sier hun. Etter det fikk jeg fast stilling som fagkonsulent.

I en periode fikk hun tre måneders permisjon til å studere sjelesorg. Hun tilbragte den tiden på Modum bad og tok pastoralklinisk utdanning.

-Dette var i utgangspunktet en utdanning for prester, men med min teologiske bakgrunn kunne jeg passe inn i opplegget. Målet var at teologien jeg hadde lært skulle bli omsatt i praksis. Jeg skulle bli utdannet som sjelesørger.

Fra før hadde Mirjam satt søkelys på sjelesorg under teologistudiene. Hun hadde også skrevet en masteroppgave om «Issues for pastoral care, an investigation of the problems that present themselves for pastoral care in Nepalese churches»

Arbeidet begynner

Året var 1996 og endelig skulle Mirjams arbeid i Nepal begynne. Etter en reise til Tansen møtte hun en pastor og god venn som hadde lest hennes masteroppgave. Innholdet imponerte pastoren og han skjønte at her lå det et stort potensiale.

-Du kan ikke bare skrive noe sånt og ikke følge opp, sa han. Da kastet jeg ballen tilbake: Vil dere være med? Og så begynte arbeidet.

Hun var fortsatt bosatt i Norge, men fra 1996 brukte Mirjam alle sine ferier på å reise til Nepal og arbeide sammen med en gruppe modne kirkeledere i Tansen. I 1998 ble den første læreboka innen kristen sjelesorg utgitt i Nepal. Første året ble den trykket i 1000 eksemplarer. Året etter måtte 1500 nye eksemplarer trykkes. Boka hadde blitt testet på felt i forkant. Folk ga tilbakemeldinger om at de trengte virkelig det som sto der.

-«Vi trengte det, men visste det ikke». Det var tilbakemeldingene vi fikk, fortsetter Mirjam. Boka traff en nerve.

Vi har tatt turen ut av huset og setter oss i bilen hennes. Snart går toget tilbake til Drammen, og hun må kjøre meg til stasjonen i sentrum av Holmestrand. Før jeg går videre stopper vi ved et utsiktspunkt der vi går ut av bilen for å se. Et spektakulært syn møter meg. Foran oss ligger Oslofjorden og havet rekker så langt øyet kan se. Solen skinner og speiler seg på vannoverflaten mens båtene tøffer rolig forbi.

Engasjert snakker Mirjam videre om arbeidet som oppsto i forbindelse med sjelesorgsenteret Bethesda.

«Det holder ikke med en bok»

En ung evangelist med biskops ansvar i fjellene sa disse ordene til meg: «Det holder ikke med en bok. Du burde sette opp et ressurssenter med et team som kunne sendes dit det trengs.»

Denne tilbakemeldingen kom på en av Mirjams mange reiser. Året var 2000. Mirjam skjønte at det han sa var sant, men hun var samtidig klar på at dette var noe hun ikke kunne ha eierskap til selv.

-Det ble et nytt kall for meg, men jeg skjønte også at min rolle måtte være som en slags katalysator. Kirken i Nepal måtte eie dette. Jeg visste at jeg måtte vente på Guds tid. Jeg ventet i åtte år.

Startet i Pokhara

I år 2009 reiste hun til Nepal og møtte sentrale kirkeledere i landet. Etter tre måneders arbeid ble det opprettet et aksjeselskap. Mirjam flyttet til Pokhara for en periode. Her kunne alt startes fra scratch og det ga mange muligheter.

-Jeg følte aldri at dette var mitt prosjekt alene.

En av de ledende menighetene i Pokhara tok eierskap til prosjektet. Pastoren kalte sammen et møte der lederne fra seks menigheter møttes i Mirjams hus. De dannet en støttegruppe, som var de som inviterte til «prøvekurs». Da ble Mirjam invitert som «gjesteforeleser». 17 pastorer, eldster og diakoner, menn og kvinner, gikk igjennom kurset i sjelesorg som var basert på boken fra 1998. Etter det sa gruppen: Dette må ut til alle Nepals hjørner!

-Da var det ikke lenger min tanke og min idè. Da hadde de adoptert det. Og da tok det av!

Bethesda i dag

Ramu Rayamajhi har vært ansatt siden 2013. Han ble først ansatt som kursleder, deretter tok han over lederskapet da Mirjam reiste hjem i 2016. Kursledere, under Ramus ledelse, reiser ut til alle deler av landet for å holde kurs i hvert distrikt. De er åpne for alle kirkesamfunn.

Allerede fra starten ble det startet en språkskole som et sekulært tilbud. Dette ble gjort for at senteret skulle få inntekter. Der underviser de i engelsk for nepalere og nepali for utlendinger, som oftest misjonærer og bistandsarbeidere. Dette gir likevel ikke nok inntekter, selv om deltagerne i sjelesorgkursene også betaler en kursavgift for å dekke kursmateriale, kost og losji. For leie av lokaler, lønn og reiser trenger Bethesda fortsatt internasjonale støttepartnere.

Pandemien har ført til mange nye tanker. Nå arrangerer de også nettbaserte kurs i

De fargerike prikkene på kartet er stedene der Bethesda har hatt kurs.

Kurset Bethesda tilbyr kirkeledere:

Det er nå fem kursledere i tillegg til Ramu, som er lært opp til å holde disse kursene for pastorer, eldster, diakoner og modne ungdomsledere, menn og kvinner. De reiser ofte 2-3 dager for å komme til et sted der deltakerne samles i en kirke i fire dager hver gang. De møter gruppen i hvert distrikt tre ganger for slike 4-dagers moduler, samt en todagers retreat, før de blir eksaminert og får et kursbevis, at de har gått igjennom Bethesdas sjelesorgsutdanning. Kurset varer i 12 dager.

engelsk og nepali. De har også tilpasset sjelesorgundervisningen etter forholdene og har hatt zoom-kurs som deler av det opprinnelige kurset. Det har også blitt naturlig med økt fokus på krise og krisehåndtering, forebygging av selvmord og så videre.

-Tanken er at Bethesda etter hvert står på egne ben økonomisk og blir selvgående, sier hun. Det ligger derimot langt frem i tid, slik det ser ut nå.

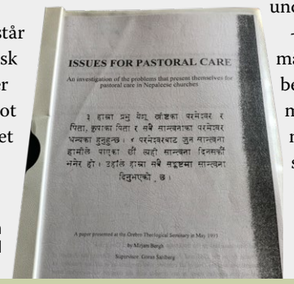

Mirjams mastergrad om kristen sjelesorg i Nepal

-Nå sitter jeg på sidelinjen og heier på Ramu og staben hans. Alt det gode arbeidet de gjør for Nepals kirker begeistrer meg. Ramu gjør en god jobb som leder og jeg blander meg ikke inn. Etter at jeg reiste hjem i 2016 har han ansatt tre nye kursledere, som han har under opplæring.

-Jeg er imponert over den måten Bethesda har taklet de begrensninger som pandemien har gitt, sier den erfarne misjonæren, teologen og sjelesørgeren. Det føles godt å ha fått være en liten del av Guds store plan for folket i Nepal. ●

Rove utsiktspunkt

Ligger sentralt i Holmestrand, like ved togstasjonen. Dette er et rekreasjonsområde i nærheten av Mirjams hus.

Vil være der for nepalere i utlandet

Ramu Rayamajhi, leder for Bethesda, vil alltid jobbe for at tilbudet ved sjelesorgsenteret utvider seg. Under pandemien har omsorgen for nepalske migrantarbeidere preget arbeidet. De har også undervist pastorer i psykisk helse-hjelp og selvmordsforebygging

Lærer mestringsstrategier

-Vi må hele tiden vise folket i Nepal at arbeidet vi gjør skal utgjøre en forskjell for folk. Derfor henvender vi oss også til de som ikke er kristne.

Under pandemien har det oppstått mange vonde situasjoner for migrantarbeidere utenlands. Flere har mistet jobben og de har i tillegg ikke penger til å reise hjem. For mange kan dette ende i en mørk depresjon.

-Vi kan ikke reise ned og gi dem behandling. Derfor fokuserer vi på det vi faktisk kan få til. Ved hjelp av ZOOM arrangerer vi kurs og støttegrupper slik at folk flest kan jobbe med seg selv og sin psykiske helse. Helt konkrete tips til hvordan bekjempe depresjon er viktig arbeid vi gjør her og nå. Dette har hjulpet mange.

Kirkene mer til stede

Kirkene har også fått en viktigere rolle tilknyttet psykisk lidelse og selvmordsbekjempelse. I takt med en økning av depresjon og selvmords-tendenser som er direkte forbundet med pandemien, har kirkeledere i større grad etterlyst denne type kompetanse.

-En av pastorene som deltok på kurs påpekte at han kunne ha reddet et menneske i hans menighet som hadde tatt selvmord. Da han lærte om alle faresignaler man skal se etter, og han gjenkjente symptomene. Han håper nå at den nye kunnskapen han har tilegnet seg gjør ham i bedre stand til å hjelpe andre på et tidlig tidspunkt nå.

Språkkurs for de som er nysgjerrige på Nepal

En llitt hyggeligere utvikling som har skjedd under pandemien, er en økende interesse for folk utenfor Nepal som vil lære kulturen og språket å kjenne. Foreløpig har de arrangert kurs for deltagere fra Norge og Sverige. Ved et tilfelle deltok det også en fra Sveits. Målet er at de også vil nå ut til flere. ●

VI TAKKER OG BER FOR...

Tekst: Ragnhild Skeie

– Nepal, som framleis har ein krevjande smittesituasjon med berre 12% fullvaksinerte. Be om særleg vern over folk under feiringa av Dasai og Tihar.

•

– UMN og arbeidet med fornying av prosjektavtalar og visum for utanlandske medarbeidarar. Be særleg for generalsekretær Joel Hafvenstein og familien, som må reise heim på kort varsel etter at visum ikkje blei fornya.

•

– Yrkesskolen BTI, som slit med økonomien etter øydeleggjingar og forseinkingar pga voldsom monsoon og følgjer av pandemi. - Arbeidsskaperprogrammet SESI, om sertifisering frå Næringsdepartementet i Nepal og oppstart av utlån til entrepenørar.

•

– ABBS senteret og skulane i landet, som har vore stengt i over 1 år, at borna må koma tilbake når samfunnet opnar att.

•

– Bethesda, som har hatt digitale kurs under pandemien. Be om vern over tilsette i Bethesda og for alle som har mista pastorane sine under pandemien.

•

– Landsmøtet i HimalPartner i september, om inspirasjon og engasjement, for tilsette og for ny styreleiar og nytt styre.

•

Arrangementskalender

Landsmøte 25.-26 september. ***Arrangeres i byen Lillestrøm som ligger halvveis mellom Oslo og Gardermoen lufthavn.***

En gang i oktober vil Silje Eng, leder av Stiftelsen Hjelp til selvhjelp Nepal (SHS) arrangere møte på ZOOM. Tema: Briging the gap: Fornybar energi og næring i Nepal. Invitasjon kommer på e-post.

10. oktober: Verdensdagen for psykisk helse. Et par menigheter har meldt at de vil markere dagen. Vår nettside og våre sosiale medier kommer også til å bære preg av denne dagen.

25. november: Internasjonal dag for avskaffelse av vold mot kvinner. Dette vil markeres på vår nettside og i sosiale medier.

30. november: Giving Tuesday – ungdommens egen innsamling. Menigheter oppfordres til å melde seg på.

Julesamling: det vil arrangeres noe før jul, enten fysisk eller digitalt. Vi kommer tilbake til dette ved en senere anledning.

Sommerstevnet 2022: 24. – 26. juni på Kristiansand feriesenter på Dvergnestangen. Hold av datoen!

Meld inn arrangement til post@himalpartner.no. Følg med på kalender på himalpartner.no.

NY ETTÅRING I HIMALPARTNER

Jeg heter Mari Kippenes, er 20 år og kommer fra Nesodden utenfor Oslo. Med et år på bibelskole bak meg har jeg i år startet i en helt ny stilling som ettåring for HimalPartner. Med engasjerte besteforeldre og foreldre, ble jeg tidlig introdusert for HimalPartner.

Tekst: Mari Kippenes

Tatt på vei til Alta i april etter å bidratt på gudstjeneste i Honningsvåg. Som en del av bibelskoleåret hadde jeg fire måneders praksis i Alta med to andre, hvor vi blant annet jobbet i Nordlyskatedralen

Fra januar 2015 til april 2016 bodde jeg i Kathmandu, Nepal med familien min. Nepal har en egen plass i hjertet mitt og det er spennende å få muligheten til å ta med erfaringene jeg har gjort meg inn i en hverdag.

Måten HimalPartner jobber på inspirerer meg. Jeg synes det er en fin tanke at de vil samarbeide og bygge bro med de ulike partnerne, og gjennom dette skape bærekraftig og selvstendig arbeid for lokale mennesker.

Som ettåring vil jeg få et innblikk i hvordan det er å jobbe i en misjonsorganisasjon. Jeg håper på å få se prosjektene fra en annen synsvinkel, og få en dypere forståelse av prosesser og tenkningen til HimalPartner. Blant annet skal jeg få lov til å være med å ha ansvar for HimalPartners ungdomsarbeid. Jeg håper at mine erfaringer og opplevelser kan være med å bidra til motivasjon for engasjement blant unge i Norge. Jeg tror dette blir et år med en bratt læringskurve, og jeg gleder meg til å se alt hva det måtte inneholde. ●

Fra venstre til høyre, Julia, Geir, Mari. Nepal, Kathmandu, år 2016. På vei til skolen.

SOLGTE SYLTETØY OG GA PENGENE TIL MØDRE OG BARN I NEPAL

Søskenparet Jiri (10) og Sanne (8) ønsket å gjøre en innsats for mødre og barn i Nepal. Sammen solgte de selvlaget solbær – og moltesyltetøy til inntek for samfunnshelseprosjektet vi har i Rukum. Dette prosjektet innebærer også tiltak som bedrer kvinners helse i forbindelse med graviditet, fødsel og barsel.

Sin unge alder til tross – de har vært med sin far til Nepal grunnet hans arbeid flere ganger. Som liten syntes Jiri det var gøy å oppdage at en nepalsk by hadde samme navn som ham.

De samlet inn 480 kroner. Tusen takk for innsatsen, Jiri og Sanne! ●

PANORAMA

NEPALI-KIRKENS TREFF I LANGESUND LØRDAG 7. AUGUST

I Langesund ble det arrangert en samling for nepalispråklige kristne i Norge. Det finnes flere slike menigheter med ulik geografisk beliggenhet fra sør til Nord i landet vårt. De fleste som deltar i nepali-kirken i Norge, har bakgrunn fra Nepal, men noen har også bhutanesisk opprinnelse.

Den 7. august møttes kirken til heldagssamling i Langesund. Her er det allerede et aktivt miljø. Til stede var også tidligere utsendinger Sigrun og Tor Møgedal fra HimalPartner og Kristin og Erik Bøhler fra Normisjon. Line Konstali deltok fra HimalPartners hovedkontor.

Nepali-kirken ønsker kontakt med folk fra HimalPartner som kjenner den nepalske kulturen godt. Send en e-post til line.konstali@himalpartner.no dersom du ønsker å komme i kontakt med kristne nepalere i Norge. ●

Besøk oss på vår nye hjemmeside:
www.himalayareiser.no

Namastè reiseblogg

Håper vi ser deg der!

HimalayaReiser

Oddny Aspenes

Daglig leder i Himalayareiser

REISEKALENDER

PLANLAGTE TURER AV HIMALAYAREISER.

9.- 18. april 2022

Påsketur for ungdom til Nepal.
Reiseleder: Bjørn Ødegaard
Pris: 19.900,- Avreise fra Oslo

9.-21. Oktober:

Reise til Nepal.

BLI MED TIL NORD NORGE!

En gang i første halvår av 2022 skal det arrangeres misjonsturnè i Nord Hålogaland bispedømme. Dette ble i utgangspunktet planlagt i både 2020 og 2021, men måtte avlyses grunnet pandemi. Turen skal gå til Tromsø og omegn. Ta kontakt hvis du tror det kan være av interesse for deg.

Besøk oss på vår nye hjemmeside:
www.himalayareiser.no

post@himalayareiser.no
Telefon: Oddny Aspenes, 98234511
Bjørn Ødegaard, 47016601

Følg oss på Facebook